

খোতবা জুমা

মঙ্গা যুদ্ধ বিজয়ের পিছত কিছুমান অভিযানের প্রেক্ষাপটত নবী করিম (ছাঃ)ৰ জীৱনীৰ
বৰ্ণনা

চৈয়দিনা হজৰত আমিৰুল মোমিনিন খলিফাতুল মছীহ আল-খামিছ (আইঃ)য়ে ১৫
আগষ্ট ২০২৫ চনত মছজিদ মোবাৰক ইছলামাবাদ ইউ.কেতে প্ৰদান কৰা জুমাৰ
খোতবাৰ সাৰাংশ

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللَّهِ
مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ .بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَلَمِينَ .الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ .مَلِكُ يَوْمِ
الْقِيَامَةِ .إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ .إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ .صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ
الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ .

তাছান্দ তাউজ আৰু ছুৰা ফাতিহা পাঠৰ পিছত হজুৰ আনোৱাৰ (আইঃ)যে কৈছে, যোৱা জুমাত মই
তিনিটা ডাঙৰ মূৰ্তি ভাণ্ডি পেলোৱা সন্দৰ্ভত কৈছিলো। ইয়াৰ বিশ্বারিত বিৱৰণ এনেদৰে বৰ্ণনা কৰা হৈছে যে
হজৰত ছাআদ বিন জায়েদ আশহলী (ৰাঃ)ৰ এটা অভিযান আছিল; বছুলে কৰিম (ছাঃ)য়ে তেওঁক ২৪
বমজান ৮ হিজৰী তাৰিখে মিনাহ মূৰ্তিটো ভাণ্ডি পেলাবলৈ প্ৰেৰণ কৰিছিল। সেয়া আহমৰ সাগৰৰ উপকূলত
কাদিদৰ ওচৰত মুশাল্লাল নামৰ ঠাইত বনোৱা হৈছিল। সেই কাৰণে ইয়াক মুশাল্লাল অভিযান বুলি কোৱা
হয়। হজৰত ছাআদ বিন জায়েদ আশহলীয়ে যেতিয়া তাতে উপস্থিত হয়, এজন মূৰ্তিৰ নিৰীক্ষণকৰ্তা তাতে
আছিল। সেই মূৰ্তিৰ নিৰীক্ষণকৰ্তাজনে কয় যে তুমি কি বিচৰা? তেওঁ কলে যে মিনাহক বিধ্বনি কৰাটো
বিচাৰো। তেওঁ কয় যে এই কাম তোমাৰ দ্বাৰা হোৱাটো অসম্ভৱ। তাৰ পিছত তেওঁ সেই মূৰ্তিৰ ফালে
আগবাটে। বৰ্ণনাকাৰীয়ে কৈছে যে নাজানো এইটো সঁচা নে বা কেতিয়াৰা বং বৃদ্ধি কৰি বৰ্ণনা কৰা হৈছে যে
সেই সময়ত ক'লা বৰণৰ উলংঘা আৰু লেতেৰা চুলি থকা এগৰাকী মহিলাই কোঠালিৰ পৰা ওলাই আছিল;
মূৰ্তিৰ নিৰীক্ষণকৰ্তাজনে নিজৰ মূৰ্তিটোক কয় যে হে মিনাহ! নিজৰ ক্ৰোধ দেখুৱা। হজৰত ছাআদ বিন
জায়েদ আশহলী (ৰাঃ)য়ে সেই মূৰ্তিৰ নিৰীক্ষণকৰ্তাজনক হত্যা কৰি পেলায়। হজুৰ আনোৱাৰ (আইঃ)য়ে
নিৰ্দিষ্টকৰণ কৰিছে যে যদি এই হত্যা কৰা বৰ্ণনাটো শুন্দ হয় তেন্তে সন্তুষ্ট যে সেই মূৰ্তিৰ নিৰীক্ষণকৰ্তাজনে
প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাৰ বাবে চেষ্টা কৰিছিল সেই কাৰণে এই প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাত মৃত্যু বৰণ কৰিছে। কেৱল কু-দোৱা
কৰাৰ বাবেই হত্যা কৰি পেলোৱা এইটো ইছলামৰ শিক্ষা নহয়; আৰু শুন্দ বুলিও গণ্য কৰিব নোৱাৰি আৰু

ই আঁহজৰত (ছাঃ)ৰ সাধাৰণ শিক্ষাৰ পৰিপন্থী।

নাখলাৰ ফালে হজৰত খালিদ বিন উলিদ (ৰাঃ)ৰ অভিযান; নবী কৰিম (ছাঃ)য়ে ২৫ বমজান, ৮ হিজৰী তাৰিখত জানুৱাৰী ৬২৯ চনত কুৰাইছ সকলৰ প্ৰথ্যাত মূর্তি উজ্জাক ভাঙি পেলোৱাৰে উদ্দেশ্যে হজৰত খালিদ (ৰাঃ)ক প্ৰেৰণ কৰিছিল। ইবনে ইছহাকে কয় যে যেতিয়া উজ্জা মূর্তিৰ সুৰক্ষাকাৰীয়ে হজৰত খালিদ (ৰাঃ)ৰ আগমনৰ সংবাদ পায় তেতিয়া মূর্তিৰ ওপৰত তৰোৱালখন ওলমাই তেওঁ পাহাৰৰ ওপৰত উঠি গৈ কৰিতা পাঠ কৰিব ধৰিলে যে হে উজ্জা ! খালিদৰ ওপৰত এনেদৰে আক্ৰমণ কৰা যাতে তেওঁৰ একোৱে অৱশিষ্ট নাথাকে। যুদ্ধৰ অস্ত্ৰ পৰিধান কৰা আৰু নিজৰ শক্তি দেখুৱা। হে উজ্জা! যদি তুমি খালিদক হত্যা কৰিব নোৱাৰা তেন্তে তেওঁ পাপত লিপ্ত হোৱা ঘটনা সংঘটিত কৰা; বা তেওঁৰ পৰা ইয়াৰ পৰিশোধ লোৱা। হজৰত খালিদ (ৰাঃ)য়ে নাখলাত উপস্থিত হৈ উজ্জাৰ ঘৰৰ ওচৰৰ বগৰী গচ্ছন কাটি পেলায় আৰু সেই ঘৰখনক ভাঙি পেলায় য'ত উজ্জা মূর্তিটো আছিল। ইয়াৰ পিছত তেওঁ মঞ্চালৈ উভতি আহি আঁহজৰত (ছাঃ)ৰ সন্মুখত প্ৰতিবেদন উথাপন কৰিলে। তেখেত (ছাঃ)য়ে কয় যে তাতে তুমি কোনো বিশেষ বস্তু দেখিছিলা নে ? হজৰত খালিদে নহয় বুলি উত্তৰ দিলে। তেখেত (ছাঃ)য়ে কয় যে তেন্তে তুমি উজ্জাক অস্ত পেলোৱা নাই। গতিকে পুনৰায় গৈ ইয়াৰ দুৰ্গ বিশ্বস্ত কৰি আহা। হজৰত খালিদ (ৰাঃ)য়ে আজ্ঞা পালন কৰাৰ বাবে তৎক্ষনাত তালৈ যায়, নিৰীক্ষণকৰ্তাই যেতিয়া দ্বিতীয়বাৰ তেওঁক দেখা পায় তেতিয়া তেওঁ পাহাৰত উঠি যায়। তেওঁ কৈ আছিল যে হে উজ্জা, তেওঁক ধৰ্মস কৰি পেলোৱা। সেই মূর্তি বখা ঘৰখনৰ পৰা ছিন্নভিন্ন চুলি, ক'লা বৰণৰ এজনী মহিলা ওলাই আহে; হজৰত খালিদ (ৰাঃ)য়ে তেতিয়া এই কৰিতা পঢ়ি আছিল যে হে উজ্জা! মই তোক অস্মীকাৰ কৰো, তোৰ পৱিত্ৰতা বৰ্ণনা নকৰো, মই দেখা পাইছো যে আল্লাই তোক লাঙ্গিত কৰিছে। ইয়াৰ পিছত তেখেত (ৰাঃ)য়ে উভতি আহি আঁহজৰত (ছাঃ)ৰ সন্মুখত উপস্থিত হৈ এই দৃশ্যৰ কথা কলে তেতিয়া আঁহজৰত (ছাঃ)য়ে কয় যে হয়, এইটো সেই উজ্জা হয় ! তেওঁ নিৰাশ হৈ গৈছিল যে তোমাৰ চহৰত এতিয়া ইয়াক কোনেও পূজা নকৰিব।

ছুআৰ ফালে হজৰত উমৰ বিন আচ (ৰাঃ)ৰ অভিযানৰ উল্লেখ আছে, এইটো বমজান মাহত ৮ হিজৰী তাৰিখত হৈছিল। উজ্জা মূর্তিৰ ধৰ্মসৰ অভিযানৰ লগতে বছুলে কৰিম (ছাঃ)য়ে হজৰত উমৰ বিন আচ (ৰাঃ)ক ছুআ মূর্তিটো ভাঙি পেলোৱাৰ উদ্দেশ্যে প্ৰেৰণ কৰিছিল। সেই মূর্তিটো এজনী মহিলাৰ আকৃতিত আছিল। কোৰতান কৰিমে কিছুমান মূর্তিৰ নাম উল্লেখ কৰিছে। তাতে এই মূর্তিৰ কথাও উল্লেখ আছে। অৰ্থাৎ ছুৰা নুহত আছে যে তেওঁলোকে কলে যে নিজৰ উপাস্যক কেতিয়াও নেৰিবা, বিদাক ত্যাগ নকৰিবা, ছাআ, ইয়াগুছ, ইয়াউক আৰু নাচৰক ত্যাগ নকৰিবা। বাস্তৱতে এইবোৰ সেই নিষ্ঠাবান মানুহৰ নাম যিসকল হজৰত নুহ (আঃ)ৰ জাতি আছিল। যেতিয়া তেওঁলোকৰ মৃত্যু হ'ল তেতিয়া চয়তানে সেই জাতিৰ হাদয়ৰ মাজত এইটো সুমাই দিলে যে তেওঁলোকৰ (নিষ্ঠাবান লোকসকলৰ) ঠাইত য'ত তেওঁলোকে বহি থাকিছিল তাতে মূর্তি থিয় কৰাই দিয়া; আৰু সেই মূর্তিবোৰৰ নাম তেওঁলোকৰে নামেই বখা। তেওঁলোকে এনেকুৰাই কৰিছিল আৰু সেই মূর্তিবোৰক পূজা কৰিবলৈ ধৰিলে।

হজৰত উমৰ বিন আচ (ৰাঃ)য়ে যেতিয়া বিহাত নামৰ ঠাইত ছুআ মূর্তিৰ ওচৰত গৈ উপস্থিত হয় তাতে তেওঁ মূর্তিৰ নিৰীক্ষণকৰ্তাজনক লগ পায়। তেখেত (ৰাঃ)য়ে তেওঁক কয় যে মই বছুলে কৰিম (ছাঃ)ৰ আদেশ অনুযায়ী এই মূর্তিক ভাঙি পেলোৱাৰ বাবে আহিছো। তেওঁ উত্তৰ দিয়ে যে তুমি ইয়াক ভাঙিবলৈ কেতিয়াও সক্ষম নহয়। তেখেত (ৰাঃ)য়ে কাৰণ সোধাত তেওঁ উত্তৰ দিয়ে যে তোমাক নিশ্চয় বাধা

প্রদান কৰা হ'ব। তেখেত (ৰাঃ)য়ে কলে যে তোমাৰ ওপৰত পৰিতাপ ! এইটোৱে শুনিব পাৰেনে, দেখিব পাৰেনে ? তেখেত (ৰাঃ)য়ে আগবাঢ়ি গৈ ইয়াক ভাঙি পেলালে, আৰু নিজৰ লগৰীয়াক কলে যে সেই কোঠালিখনো ভাঙি পেলোৱা যিটো ইয়াৰ সৈতে নিৰ্মাণ কৰা হৈছে। তেওঁ সেইটোকো ভাঙি পেলালে। ইয়াৰ পিছত তেখেত (ৰাঃ)য়ে সেই মূর্তিৰ নিৰীক্ষণকৰ্তা জনক সুধিলে যে এতিয়া কওঁক, তেওঁ নিজৰ প্ৰভুৰ এই অৱস্থা চাই তৎক্ষণাত কৈ উঠিল যে মই আল্লাহৰ অনুসৰণ কৰো আৰু ইচ্ছাম গ্ৰহণ কৰো। হজুৰ আনোৱাৰ (আইঃ)য়ে কৈছে যে এই উদ্বৃত্তি এই কথাৰ প্ৰমাণ পোৱা যায় যে প্ৰথমে যিজন মূর্তিৰ নিৰীক্ষণকৰ্তাজনক বা কোনোৰাক হত্যা কৰাৰ যি কাহিনী বৰ্ণনা কৰা হৈছে সেইটো চিন্তা কৰাৰ বিষয়।

বনু জজিমাৰ ফালে হজৰত খালিদ (ৰাঃ)ৰ অভিযান; এইটো শুবাল মাহৰ ৮ হিজৰী তাৰিখৰ ঘটনা। মঙ্গা বিজয়ৰ পিছত যেতিয়া খালিদ বিন অলিদ (ৰাঃ) যে উজ্জো মুর্তখন ভাঙি পুনৰায় উভতি আহে, ইয়াৰ পিছত আঁহজৰত (ছাঃ) যে তেওঁক বনু জজিমাৰ ফালে প্ৰেৰণ কৰে যিটো ইয়ালামলামৰ প্ৰান্তত অৱস্থিত আছিল। নবী কৰিম (ছাঃ)যে হজৰত খালিদ (ৰাঃ)ক কয় যে এই গোষ্ঠীক ইচ্ছামৰ ফালে আহ্বান কৰিবা, আৰু এয়াও কলে যে তেওঁলোকৰ সৈতে যুদ্ধ নকৰিবা। ইবনে ছায়াদে বৰ্ণনা কৰিছে যে যেতিয়া খালিদ (ৰাঃ)যে তেওঁলোকৰ ওচৰলৈ গ'ল তেতিয়া লোকসকলক সুধিলে যে তোমালোক কোন ধৰ্মৰ মানুহ ? তেওঁলোকে উভতি দিলে যে আমি মুছুলমান হওঁ। হজৰত খালিদ (ৰাঃ)যে প্ৰশ্ন কৰে যে তেন্তে তোমালোকে অন্ত-শন্ত্ৰে সুসজ্জিত কীয় ? তেওঁলোকে কয় যে আৰবৰ এটা জাতিৰ সৈতে আমাৰ শক্ৰতা আছে, আমাৰ সন্দেহ হৈছে যে আপুনিৱেই সেই শক্ৰ জাতি; সেই কাৰণে আমি অন্ত ধাৰণ কৰিছোঁ। বৰ্ণনাৰ পৰা জানিব পৰা যায় যে হজৰত খালিদ (ৰাঃ) তেওঁলোকৰ ফালৰ পৰা সন্তুষ্ট নাছিল। সেই কাৰণে তেওঁ এটা ৰাতিৰ অন্তিম সময়ত এই ফতোৱা দিলে যে এই কয়েদীসকলক হত্যা কৰি পেলোৱাটো যুক্তিযুক্ত বুলি ভাৰো। ইয়াৰ পিছত কিছুমান মুছুলমানে বন্দীসকলক হত্যা কৰি পেলায়। কিন্তু মুহাজিৰ আৰু আনছাৰৰ কিছুমান পূৰণি মুছুলমান দলে খালিদ (ৰাঃ)ৰ এই প্ৰস্তাৱৰ সৈতে সন্মতি প্ৰকাশ কৰা নাই আৰু বন্দীসকলক হত্যা কৰা নাছিল বুলি কৈছিল। আহঁজৰত (ছাঃ)যে যেতিয়া এই সমগ্ৰ ঘটনা জানিব পাৰে তেতিয়া তেখেত (ছাঃ)যে দুখ প্ৰকাশ কৰে। তেখেত (ছাঃ)যে কৈছিল যে মই খালিদক তেওঁলোকক হত্যা কৰিবলৈ কোৱা নাছিলো, মই ক্ৰেল তেওঁলোকক ইচ্ছামৰ ফালে আহ্বান জনাবলৈ কৈছিলো, ইয়াৰ পিছত তেখেত (ছাঃ)যে নিজৰ উভয় হাতখন ওপৰলৈ উঠাই দুবাৰ খোদাৰ ওচৰত কয় যে হে আল্লাহ ! খালিদে যি কৰিছে মই ইয়াৰ বাবে তোমাৰ চৰণত দুখ প্ৰকাশ কৰো।

ইয়াৰ পিছত হজৰত আলী (ৰাঃ)ক হত্যা হোৱা সকলৰ মুক্তিপণ আদায় কৰাৰ তথা সমগ্ৰ ঘটনাৰ তদন্ত কৰাৰ বাবে পঠিয়ায়। হজৰত আলী (ৰাঃ)যে তাতে গৈ সকলোবিলাক হত্যা হোৱা সকলৰ উভৰাধিকাৰী সকলক মুক্তিপণ আদায় কৰে আৰু তেওঁলোকৰ যিমান সা-সম্পদ মুছুলমান সকলে লৈছিল সেইবোৰ উভতাই দিলে ইমানে যে কাঠৰ সেই পাত্ৰবোৰো উভতাই দিলে য'ত কুকুৰে পানী পান কৰিছিল। সকলোকে মুক্তিপণ দিয়াৰ পিছত কলে যে মই এই সকলোবোৰ সা-সম্পদ বছুলে কৰিম (ছাঃ)ৰ ফালৰ পৰা সাৱধানতা হিচাপে দি আছো যাতে এই ক্ষতিৰ সন্তাব্য সমাধান হৈ যায় যাক আল্লাহৰ বছুলেও নাজানে আৰু তোমালোকেও নাজান। ইয়াৰ পিছত নবী কৰিম (ছাঃ)যে বৰ আনন্দিত হয় আৰু হজৰত আলী (ৰাঃ)ক কয় যে তুমি ঠিক কৰিছা আৰু ভাল কৰিছা। এই ঘটনাৰ আগতে আঁহজৰত (ছাঃ)যে এটা সপোন দেখিছিল যে মই হায়েছ (খেজুৰ, পনিৰ আৰু ঘিউৰে মিশ্ৰিত খাদ্য) ব এমুঠ লৈ বৰ সোৱাদ পাইছিলোঁ, কিন্তু

মই যেতিয়া তাবে কিছু অংশ গিলিবলৈ ধৰো তেতিয়া মোৰ গলত আটকি যায়, হজৰত আলীয়ে হাতখন সোমাই দি সেয়া বাহিৰলৈ উলিয়ায়। হজৰত আৰু বক্ষৰ (ৰাঃ)য়ে ইয়াৰ ব্যাখ্যা বৰ্ণনা কৰি কৈছে যে হে আল্লাহৰ ৰচুল ! এইটো আপোনাৰ পঠিওৱা অভিযানৰ মাজৰ এটা অভিযান, যাক আপুনি ৰাওনা কৰিব, ইয়াৰ কিছু কাম আপোনাৰ পচন্দ হ'ব আৰু কিছু কাম আপন্তিজনক হ'ব। ইয়াৰ পিছত আপুনি হজৰত আলীক পঠিয়াব আৰু তেওঁ ইয়াক সহজ কৰি তুলিব, অৰ্থাৎ সমস্যাটো সমাধান কৰিব। অৰ্থাৎ এই অভিযানৰ ঘটনাৰ পৰা সেই সপোন পূৰ্ণতা লাভ কৰিছিল।

হজুৰ আনোৱাৰ (আইঃ)য়ে কৈছে যে বুখাৰীৰ ব্যাখ্যাকাৰী হৈয়দ জয়নুল আবেদিন ওলিউল্লাহ শাহ চাহাব (ৰাঃ)য়ে বিস্তৃতভাৱে বুদ্ধিমত্তাৰে টোকা লিখিছে যে ইয়াৰ পৰা এইটো স্পষ্ট হৈ পৰিছে যে হজৰত খালিদৰ কোনো কু-অভিপ্ৰায় নাছিল, তেওঁৰ দ্বাৰা এটা অজানিতে ভুল হৈ গৈছিল সেই কাৰণে আঁহজৰত (ছাঃ)য়ে হজৰত খালিদ (ৰাঃ)ৰ ওপৰত খং কৰিছিল আৰু খোদাৰ চৰণত নিজৰ দুখ প্ৰকাশৰ কৰিছিল। গৱেষণাৰ পিছত প্ৰমাণ হৈছিল যে কোনো ভুল বুজাৰুজিৰ কাৰণে এনেকুৱা হত্যা হৈছিল, সেই কাৰণে তেখেত (ছাঃ)য়ে পৰিশোধৰ পৰিৱৰ্তে মুক্তিপণ দিয়াৰ সিদ্ধান্ত লৈছিল। হজৰত খালিদ বিন অলিদ (ৰাঃ)ৰ অনুৰোধ আৰু ক্ষমা বিচৰাৰ পিছত নবী কৰিম (ছাঃ)য়ে খালিদ (ৰাঃ)ক কেৱল ক্ষমা কৰাই নাছিল বৰঞ্চ কিছু দিন পিছত হনাইনৰ যুদ্ধৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা প্ৰথম অশ্বাৰোহীৰ নিৰীক্ষণকৰ্তা আৰু সেনাসকলৰ প্ৰমুখ হিচাপে হজৰত খালিদ (ৰাঃ)ক নিযুক্ত কৰিছিল।

হজুৰ আনোৱাৰ (আইঃ)য়ে কৈছে যে ইয়াৰ বাহিৰেও আৰু দুটা সংক্ষিপ্ত অভিযান উল্লেখ পোৱা যায়। এটা হৈছে ইয়ালামলাম অভিযান, আঁহজৰত (ছাঃ)য়ে হজৰত হিশাম বিন আচ (ৰাঃ)ৰ নেতৃত্বত ২০০ সেনাৰ অন্তৰ্ভুক্ত এই অভিযান মক্কাৰ পূৰ-দক্ষিণ ফালে অৱস্থিত ইয়ালামলামৰ ফালে প্ৰেৰণ কৰে। আনটো হৈছে উৰিনাৰ অভিযান; এইটো ইৰফাতৰ সন্মুখত অৱস্থিত এখন গাঁৱ। বৰ্ণনা কৰা হয় যে নবী কৰিম (ছাঃ)য়ে হজৰত খালিদ বিন ছাঁসদ বিন আচ (ৰাঃ)ক ৩০০ সেনাৰ আমিৰ নিযুক্ত কৰি এইফালে ৰাওনা কৰিছিল। মহম্মদ বিন উমৰ ওৱাকদিয়ে এই অভিযানৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। ইয়াৰ বাহিৰে বিখ্যাত জীৱনী লিখা সকলে ইয়াক বৰ্ণনা কৰা নাই। সেই কাৰণে এইটো শুন্দ নে নাই ইয়াৰ ওপৰত সন্দেহ আছে তথা ইয়াৰ কোনো বিস্তৃত ব্যাখ্যাও পোৱা নাযায়।

শেষত হজুৰ আনোৱাৰ (আইঃ)য়ে কৈছে যে ইয়াৰ পৰা আঁহজৰত (ছাঃ)ৰ জীৱনী ভালদৰে জানিব পৰা যায় যে তেখেত (ছাঃ)য়ে কেতিয়াও কঠোৰতা প্ৰয়োগ কৰা নাই। গতিকে যুদ্ধত তেখেত (ছাঃ)য়ে হত্যা কৰাইছে বুলি যি অভিযোগ ইচ্ছামৰ শক্রসকলে উথাপন কৰে সেইটো ভুল। কেতিয়াৰা ভুলবশত কিবা হলেও তেখেত (ছাঃ)য়ে কেৱল খং প্ৰকাশ কৰিছিল।

أَكْحَمْدُ لِلَّهِ نَحْمَدُكَ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا
 وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِي اللَّهُ فَلَا مُضِلٌّ لَهُ وَمَنْ يُضْلِلُهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَنَشَهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
 وَنَشَهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، إِبْرَاهِيمَ الْأَنْصَارِيَّ وَالْمُعَاوِيَّ وَالْمُعَوِّشِيَّ وَالْمُعَوِّشِيَّ وَالْمُعَوِّشِيَّ
 وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعْظُمُ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ أَذْكُرُوا اللَّهَ يَذْكُرُ كُمْ وَادْعُوكُمْ يَسْتَجِبْ
 لَكُمْ وَلَزِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ

BOOK POST (PRINTED MATTER)

TO,

.....
.....
.....

NASHOR-O ISHAAT QADIAN, DIST GURDASPUR,143516 PUNJAB